

FIȘĂ DE LUCRU

Citește cu atenție textul de mai jos și răspunde la fiecare dintre cerințe:

„Somnul a fugit de la el, asculta acum vâjâitul ăsta care copleșea cu totul zumzetul râulețului care curgea. [...]

Deodată, simți o fereastră, cea către pădure, cutremurându-se, și - cum se pare că nu era închisă bine - în clipa următoare se deschiseră amândouă aripile. Cum era lângă patul lui, o undă rece de vânt năvăli lângă el. Se sculă în grabă, scoase capul pe fereastră și ascultă. Da, se pornise vânt mare, și vuietul tot mai greu cobora din pădurile de brad.

Închise repede fereastra, se urcă în pat și se acoperi până sub bărbi. [...] în foarte scurtă vreme, vâjâitul creșcu așa de tare, încât lui Niculăiță i se păru că numai cu puterea lui, fără să ajungă și vântul până aici, ar putea răsturna numai cu sunetul casa."

(Ion Agârbiceanu - „**Brazii**”)

1. Precizează modul de expunere predominant în text.
2. Menționează aspectul relatat în fragmentul de mai sus.
3. Precizează locul unde se află personajul.
4. Identifică, prin rescriere, pasajul în care este surprinsă starea de neliniște a copilului.
5. Precizează dimensiunile la care Niculăiță percepe forța vântului.
6. Menționează partea de vorbire predominantă și exemplifică.
7. Precizează un indice temporal prin care se menționează trecerea timpului.
8. Numește momentul subiectului identificat în fragmentul dat.
9. Scrie două cuvinte care să conțină diftongi și un cuvânt care să conțină vocale în hiat.
10. Scrie antonimele cuvintelor : *închise, repede, se urcă, se acoperi, scurtă.*
11. Precizează valorile morfologice ale cuvintelor: *somnul, de la, el, asculta, acum.*
12. Indică funcția sintactică a cuvintelor: *somnul, a fugit, de la el, râulețului.*

FIȘĂ DE LUCRU

Citește cu atenție textul de mai jos și răspunde la fiecare dintre cerințe:

„Nu era bătrân Vasile poștașul, dar noi toți copiii îi ziceam „moșul”. Poate grijile îl încărunțiseră, poate unde îl vedeam șchiopătând, gheboșat, cu geanta mare, plină vraf de scrisori și gazete atârnându-i ca o piatră de gât. Trebuie să fi fost tras la față moș Vasile, să fi avut ochii sterși, pentru că din tot chipul lui nu-i țin minte decât nasul, înroșit de ger, căci vara, nu știu de ce, nu i-am văzut decât șapca [...] Dar ce mi-a rămas încă în auz e glasul acestui om. N-am auzit glas mai jalnic ca al lui. Când venea să spuie: „Aveți o scrisoare!” îmi venea să plâng.

Avea șase copii, la Anul Nou venea cu cei mai răsăriți. Odată, într-un Ajun, a venit singur. Tata i-a ieșit înaintea și i-a dat, ca în fiecare an, darul în bani.”

(Emil Gârleanu - „Chipuri de demult”)

1. Menționează tipul de portret realizat în fragmentul de mai sus (fizic, moral).
2. Precizează din ce motiv copiii îl porecliseră pe poștaș „moșul”.
3. Menționează un element al portretului fizic, reținut îndeosebi de naratorul-copil.
4. Enumeră alte trăsături care compun portretul fizic al poștașului Vasile.
5. Identifică un element al portretului moral care l-a impresionat pe copil.
6. Precizează figura de stil identificată în fragmentul următor și explică semnificația ei: [...] „cu geanta mare [...] atârnându-i ca o piatră de gât”.
7. Numește modul de expunere prin care se realizează portretul poștașului.
8. Desprinde, din text, sentimentul pe care îl manifestă naratorul față de personaj.
9. Scrie două cuvinte care să conțină diftongi.
10. Scrie antonimele cuvintelor: bătrân, venea, să plâng, i-a ieșit.
11. Scrie sinonimele cuvintelor: glas, să spuie.
12. Precizează valorile morfologice ale cuvintelor: Vasile, ziceam, îl, să, și.
13. Indică funcția sintactică a cuvintelor: avea, tata, o scrisoare, singur.

FIȘĂ DE LUCRU

Citește cu atenție textul dat. Scrie răspunsul pentru fiecare cerință formulată.

„Nouă ceasuri și nouă minute... Peste șase minute pleacă trenul. Un minut încă și se-nchide casa. Repede-mi iau biletul, ies pe peron, alerg la tren, sunt în vagon... Trec de acolo până acolo prin coridor, să văz în care compartiment aș găsi un loc mai comod... Aici. O damă singură, și fumează, atât mai bine! Intru și salut, când auz o mârâitură și văz apărând dintr-un paneraș de langă cocoana capul unui cățel lățos, plin de funde, de panglici roșii și albastre, care-ncepe să mă latre ca pe un făcător de rele intrat noaptea în iatacul stăpâne-sii.

- Bubico! zice cucoana... sezi mumos, mamă!

„Norocul meu - gândesc eu-să traiesc bine!... Lua-te-ar dracul de javră!" Bubico se liniștește puțin; nu mai latră; își retrage capul în paneraș, unde i-l acopere iar cucoana cu un tărănaș de lână roșie; dar tot mârâie în fundat.. Eu, foarte plictisit, mă lungesc pe canapeaua din fața cocoanii și-nchiz ochii. Trenul a pornit.... Prin coridor umblă pasageri și vorbesc. Bubico mârâie arțăgos”.

(I.L. Caragiale, „ Bubico ”)

1. Transcrie din ultimul alineat doua derivate diminutive.
2. Indică formele literare ale cuvintelor: *auz*, *văz*, *cocoanii*
3. Precizează sinonimele cuvintelor: *coridor*, *javră*, *pasageri*.
4. Precizează antonimele cuvintelor: *se-nchide*, *repede*, *ies*.
5. Menționează valoarea morfologică a cuvintelor subliniate.
„Norocul meu-gândesc eu -să trăiesc bine!” .
6. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate:
„Peste șase minute pleaca trenul. Un minut încă și se-nchide casa ”
7. Indică două moduri de expunere folosite în textul dat.
8. Transcrie fragmentul care pune în evidență rapiditatea primelor acțiuni întreprinse de personajul narator.
9. Extrage trei cuvinte sau structuri care indică locul acțiunii.
10. Exprimă-ți opinia în 5-8 rânduri, despre atitudinea personajului formulată prin enunțurile „ Norocul meu- gândesc eu -să trăiesc bine!... Lua-te- ar dracul de javră”.
11. Scrie rezumatul textului citat într-o compunere de 8-12 rânduri.

În redactarea compunerii vei avea în vedere:

- Respectarea fidelității față de textul dat;
- Desprinderea elementelor esențiale/ a ideilor principale ale textului;
- Prezentarea succesiunii întâmplărilor la care participă personajele;
- Respectarea altor convenții specifice rezumatului.